

**ЮРИДИЧНА ПРИРОДА СПОРІВ
ІЗ ФОНДОМ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ
ФІЗИЧНИХ ОСІБ ТА СУДОВИЙ ЗАХИСТ
ПРАВ АКЦІОНЕРІВ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ
ІЗ ВРАХУВАННЯМ ПРАКТИКИ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ**

А. МОНАЄНКО

*доктор юридичних наук, професор,
директор Центру східноєвропейського права
(Інститут законодавства
Верховної Ради України),
заслужений юрист України*

Останнім часом у юридичній практиці у зв'язку з віднесенням Національним банком України (далі – НБУ) деяких комерційних банків до категорії неплатоспроможних і запровадженням тимчасової адміністрації Фондом гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд) часто виникають запитання, чи мають спори із Фондом та фізичними особами стосовно повернення їх банківських вкладів цивільно-правову або публічно-правову природу і чи відповідають критеріям, які дозволяють віднести нормативно-правові акти Фонду до рішень суб'єктів владних повноважень, підпадаючи тим самим під юрисдикцію адміністративних судів.

Відповідно до ч. 1 ст. 26 Закону України від 23 лютого 2012 р. № 4452-VI «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон) Фонд

гарантує кожному вкладнику банку відшкодування коштів за його вкладом. Він відшкодовує кошти в розмірі вкладу, включаючи відсотки, станом на день початку процедури виведення Фондом банку з ринку, але не більше суми граничного розміру відшкодування коштів за вкладами, встановленого на цей день, незалежно від кількості вкладів в одному банку. Сума граничного розміру відшкодування коштів за вкладами не може бути меншою 200 тис. грн. Адміністративна рада Фонду не має права приймати рішення про зменшення граничної суми відшкодування коштів за вкладами [1].

Виконання зобов'язань Фонду перед вкладниками здійснюється ним із дотриманням вимог щодо найменших витрат Фонду та збитків для вкладників у спосіб, визначений

Законом, у тому числі шляхом передачі активів і зобов'язань банку приймаючому банку, продажу банку, створення перехідного банку протягом дії тимчасової адміністрації або виплати відшкодування вкладникам у строк, встановлений Законом.

Відповідно до ч. 1 ст. 34 Закону Фонд розпочинає процедуру виведення неплатоспроможного банку з ринку не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення НБУ про віднесення банку до категорії неплатоспроможних [1].

Так, наприклад, Публічне акціонерне товариство — комерційний банк «Фінансова ініціатива» 23 червня 2015 р. рішенням Правління НБУ віднесено до категорії неплатоспроможних. Крім того, Фондом на момент подачі Заявниками позовних заяв до адміністративного суду було розпочато процедуру виведення неплатоспроможного банку з ринку та запроваджено його рішенням тимчасову адміністрацію в комерційний банк «Фінансова ініціатива» відповідно до п. 4 ст. 34 Закону. Відповідно до п. 5 ст. 34 під час тимчасової адміністрації Фонд має повне і виняткове право управляти банком відповідно до Закону, нормативно-правових актів Фонду та вживати дії, передбачені планом врегулювання [1].

З аналізу юридичної природи повноважень Фонду видно, що відповідно до частин 1 та 2 ст. 3 Закону він є установою, що виконує спеціальні функції у сфері гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків із ринку і ліквідації банків у випадках, встановлених Законом. Фонд є юридичною особою публічного права, має відокремлене майно, яке є об'єктом права державної власності і перебуває у його господарському віданні. Фонд є суб'єктом

управління майном, самостійно володіє, користується і розпоряджається належним майном, вчиняючи стосовно нього будь-які дії (у тому числі відчуження, передача в оренду, ліквідація), що не суперечать законодавству та меті діяльності Фонду.

Відповідно до ст. 6 Закону у межах своїх функцій та повноважень Фонд здійснює нормативне регулювання системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку. Приймає нормативно-правові акти з питань, віднесених до його повноважень, які є обов'язковими до виконання банками, юридичними та фізичними особами. Видає нормативно-правові акти у формі інструкцій, положень, правил, які підлягають державній реєстрації в порядку, встановленому законодавством [1].

Крім того, Вищий адміністративний суд України у постанові Пленуму від 20 травня 2013 р. № 8 «Про окремі питання юрисдикції адміністративних судів» займає позицію, що Фонд є державною спеціалізованою установою, яка виконує функції державного управління у сфері гарантування вкладів фізичних осіб, то спори, які виникають у цих правовідносинах, є публічно-правовими та підлягають розгляду за правилами Кодексу адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. № 2747-IV (далі — КАС України).

Тому, на нашу думку, нормативно-правові акти Фонду породжують для фізичних осіб — вкладників комерційних банків юридичні наслідки у формі прав, обов'язків, їх зміни чи припинення, і відповідають критеріям, які дозволяють віднести їх до рішень суб'єктів владних повноважень, а тому підпадають під юрисдикцію адміністративних судів у розумінні п. 1 ч. 2 ст. 17

КАС України, відповідно до якого юрисдикція адміністративних судів поширюється на публічно-правові спори, зокрема: спори фізичних чи юридичних осіб із суб'єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень (нормативно-правових актів чи правових актів індивідуальної дії), дій чи бездіяльності. І ми не погоджуємося із рішеннями адміністративних судів у цій справі, оскільки зі змісту позовної заяви вбачається, що предметом заявлених позовних вимог є відносини, які виникли внаслідок укладення договору банківського вкладу (депозиту), оскільки цей спір із моменту запровадження у комерційному банку рішенням Фонду тимчасової адміністрації набув публічно-правового характеру.

Також під час розгляду спорів у судовому порядку щодо повернення депозитних вкладів у сторін часто виникають сумніви щодо обґрунтованості сплати судового збору, оскільки, на їхню думку, укладення договору банківського вкладу є фінансовою послугою, а отже, вкладники банків є споживачами цієї послуги і мають звільнитися від сплати судового збору.

Так, відповідно до ч. 4 ст. 12 Закону України від 12 липня 2001 р. № 2664-III «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» фінансова установа під час надання інформації клієнту зобов'язана дотримуватися вимог законодавства про захист прав споживачів [3].

Закон України від 12 травня 1991 р. № 1023-XII «Про захист прав споживачів» регулює відносини між споживачами товарів, робіт і послуг та виробниками і продавцями товарів, виконавцями робіт і надавачами послуг різних форм власності, встановлює права споживачів, а також визначає механізм їх захисту та основи реаліза-

ції державної політики у сфері захисту прав споживачів. А відповідно до ч. 3 ст. 22 цього Закону споживачі звільняються від сплати судового збору за позовами, що пов'язані з порушенням їх прав [2].

Проте, на нашу думку, Фонд не є фінансовою установою, яка надає фінансові послуги, оскільки відповідно до ч. 1 ст. 3 Закону є установою, що виконує спеціальні функції у сфері гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку і ліквідації банків у випадках, встановлених Законом. Крім того, відповідно до ч. 3 ст. 3 він є установою, що не має на меті отримання прибутку.

Вичерпне визначення поняття фінансової установи наведено в п. 1 ч. 1 ст. 1 Закону України від 12 липня 2001 р. № 2664-III «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», де фінансова установа визначена як юридична особа, яка відповідно до закону надає одну чи декілька фінансових послуг, а також інші послуги (операції), пов'язані з наданням фінансових послуг, у випадках, прямо визначених законом, та внесена до відповідного реєстру в установленому законом порядку. До фінансових установ належать банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи накопичувального пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди і компанії та інші юридичні особи, виключним видом діяльності яких є надання фінансових послуг, а у випадках, прямо визначених законом, — інші послуги (операції), пов'язані з наданням фінансових послуг. Не є фінансовими установами (не мають статусу фінансової установи) незалежні фінансові посередники, що надають послуги з видачі фінансових гарантій у порядку та на умо-

вах, визначених Митним кодексом України [3].

Тому Фонд не підпадає під категорію фінансової установи, яка під час надання інформації клієнту зобов'язана дотримуватися вимог законодавства про захист прав споживачів, отже, на фізичних осіб-вкладників комерційних банків під час дії тимчасової адміністрації в них не розповсюджується дія ч. 3 ст. 22 Закону України «Про захист прав споживачів», відповідно до якої споживачі звільняються від сплати судового збору за позовами, що пов'язані з порушенням їхніх прав.

Також в юридичній практиці у зв'язку із віднесенням НБУ деяких комерційних банків до категорії неплатоспроможних та запровадженням тимчасової адміністрації Фондом виникають запитання, чи є акціонери комерційних банків особами, які охоплюються наглядовою діяльністю НБУ і чи можуть вони у зв'язку із цим оспорювати рішення НБУ та Фонду з дня виведення відповідного банку з ринку.

Відповідно до ст. 72 Закону України від 7 грудня 2000 р. № 2121-III «Про банки і банківську діяльність» НБУ має право здійснювати перевірку осіб, які охоплюються наглядовою діяльністю НБУ, з метою дотримання законодавства щодо банківської діяльності. При здійсненні перевірки він має право вимагати від цих осіб подання будь-якої інформації, необхідної для здійснення перевірки. Інспектовані особи зобов'язані подавати НБУ затребувану інформацію у визначений ним строк [4].

До осіб, які можуть бути об'єктом перевірки НБУ, належать власники істотної участі у банку та учасники банківських груп.

Відповідно до п. 1.13 Положення про планування та порядок проведення інспекційних перевірок, затвердже-

ного постановою Правління НБУ від 17 липня 2001 р. № 276, об'єктами перевірки є: банк — юридична особа, відокремлені підрозділи банку; філія іноземного банку; учасники банківської групи; особи, які охоплюються наглядовою діяльністю НБУ відповідно до ст. 72 Закону України «Про банки і банківську діяльність».

Відповідно до п. 1.14 цього ж Положення інші особи, які охоплюються наглядовою діяльністю НБУ, можуть підлягати перевірці, зокрема, якщо:

1) за результатами інспекційних перевірок чи безвиїзного нагляду або на підставі інших документів буде встановлено, що власник істотної участі в банку не відповідає вимогам Закону України «Про банки і банківську діяльність» та/або порушує вимоги банківського законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів НБУ, або негативно впливає на фінансову безпеку і стабільність банку;

2) особа набула або збільшила істотну участь у банку без погодження із НБУ.

Судами першої та апеляційної інстанцій встановлюється, що позивачі є акціонерами комерційних банків та володіють більш ніж 50 % акцій цих банків. Тобто в нашому випадку такий акціонер підпадає під категорію осіб, які охоплюються наглядовою діяльністю НБУ, оскільки має істотну участь у статутному капіталі банку. Відповідно до ст. 79 Закону України «Про банки і банківську діяльність» банк або інші особи, які охоплюються наглядовою діяльністю НБУ, мають право оскаржити в суді в установленому законодавством порядку рішення, дії або бездіяльність НБУ чи його посадових осіб [4].

Проте, відповідно до п. 4.2 рішення Конституційного Суду України

(далі — КСУ) від 1 грудня 2004 р. № 18-рп/2004 (далі — Рішення) Конституція України та чинне законодавство не перешкоджають акціонеру — фізичній особі — захищати свої безпосередні законні інтереси шляхом звернення як до судів загальної юрисдикції, так і до господарських судів на підставі статей 8, 55 Конституції України, ст. 1 Господарського процесуального кодексу України (далі — ГПК України), ст. 4 Цивільного процесуального кодексу України (далі — ЦПК України), ст. 6 Закону України «Про судоустрій України» та ін. Але такий позов відповідно до законодавства (статті 10, 41, 43, 45, 46, 48, 49 Закону України «Про господарські товариства», ст. 5 Закону України «Про цінні папери і фондову біржу», статті 9, 23 Закону України «Про аудиторську діяльність» та ін.), як правило, подається у випадку порушення прав та інтересів акціонера самим товариством, учасником якого він є, наприклад, у разі невизнання чи оспорювання цих індивідуальних інтересів з боку керівництва акціонерного товариства, особами, які володіють «значними пакетами акцій», «переважними правами» тощо.

Законодавство України (статті 110, 112, 113 ЦПК України, ст. 28 ГПК України та ін.) не виключає й можливості звернення акціонера до суду за захистом охоронюваних законом інтересів акціонерного товариства, учасником якого він є, але за належно оформленим уповноваженням цього товариства або якщо таке право надається йому статутом останнього.

Відповідно до п. 4.4 Рішення акціонер може захищати свої безпосередні права чи охоронювані законом інтереси шляхом звернення до суду у випадку їх порушення, оспорювання чи невизнання самим акціонерним това-

риством, учасником якого він є, органами чи іншими акціонерами цього товариства; порядок судового захисту порушених будь-ким, у тому числі третіми особами, прав чи охоронюваних законом інтересів акціонерного товариства, які не можуть вважатися тотожними простій сукупності індивідуальних охоронюваних законом інтересів його акціонерів, визначається законом.

Такий висновок підтверджується положеннями чинних законів: ст. 4 ЦПК України, в якій наголошено, що звертатися до суду за захистом порушеного або оспорюваного права чи охоронюваного законом інтересу заінтересована особа вправі лише у порядку, встановленому законом; ст. 5 ЦПК України, якою встановлено, що суд приступає до розгляду цивільної справи за заявою особи, яка звертається за захистом тільки своїх прав або охоронюваних законом інтересів; статей 15¹, 40 ЦПК України, що застерігають позивачів, які звертаються за захистом до суду, від порушення охоронюваних законом інтересів (законних інтересів) інших осіб; ст. 152 Цивільного кодексу України (далі — ЦК України), в якій зазначено, що гарантії захисту майнових прав акціонерів встановлюються законом; ст. 980 ЦК України, в якій вживається поняття «інтереси, які не суперечать закону»; ст. 16 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», в якій наголошено, що спори, які виникають у ході застосування цього Закону, вирішуються судом або господарським судом у встановленому порядку; тощо.

Отже, позивач як акціонер банку є особою, яка охоплюється наглядовою діяльністю НБУ, оскільки є власником істотної участі у банку і може бути об'єктом перевірки з боку НБУ, проте не має права оскаржити в суді в уста-

новленому законодавством порядку рішення, дії або бездіяльність НБУ чи його посадових осіб в силу Рішення.

Крім того, відповідно до ст. 36 Закону з дня початку процедури виведення Фондом банку з ринку призупиняються всі повноваження органів управління банку (загальних зборів, спостережної ради і правління (ради директорів) та органів контролю (ревізійної комісії та внутрішнього аудиту)). Фонд набуває всі повноваження органів управління банку та органів контролю з дня початку тимчасової адміністрації і до її припинення [1].

Протягом 15 днів, але не пізніше строків, встановлених Фондом, керівники банку забезпечують передачу уповноваженій особі Фонду печаток і штампів, матеріальних та інших цінностей банку, а також протягом трьох днів — передачу печаток і штампів бухгалтерської та іншої документації банку. У разі ухилення від виконання зазначених обов'язків винні особи несуть відповідальність відповідно до закону [1].

На період тимчасової адміністрації всі структурні підрозділи, органи та посадові особи банку підпорядковуються у своїй діяльності Фонду та його уповноваженій особі в межах повноважень, встановлених Законом та делегованих Фондом, і діють у визначених Фондом/його уповноваженою особою в межах та у порядку.

Тобто банк, його посадові особи та органи управління фактично позбавлені права оскаржувати рішення Фонду з дня виведення Фондом банку з ринку.

На нашу думку, тут слід зробити деякі істотні застереження. Зокрема, обмеження права акціонера з істотною участю в капіталі банківської установи оскаржити в суді в установленому законодавством порядку рішення, дії

або бездіяльність НБУ чи його посадових осіб, а також обмеження права банку, його посадових осіб та/або органів управління оскаржити рішення є, на нашу думку, порушенням ст. 8 (в Україні визнається і діє принцип верховенства права) та ст. 55 (кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб) Конституції України та ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) (стосовно обмеження права акціонера з істотною участю в капіталі банківської установи оскаржити в суді рішення, дії або бездіяльність НБУ). Частина 2 ст. 122 Конституції України встановлює, що юрисдикція судів поширюється на будь-який юридичний спір та будь-яке кримінальне обвинувачення.

Під верховенством права слід розуміти панування права, де пріоритетність у суспільстві належить саме правам людини і яке покликане мінімізувати небезпеку авторитарності влади та зменшити небезпеку владної сваволі. Принцип верховенства права закріплений у багатьох нормативних актах як на національному (ст. 8 Конституції України, ст. 2 Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», у Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу (далі — ЄС), у Законі України «Про судоустрій і статус суддів» тощо), так і на міжнародному рівнях (у Загальній декларації прав людини 1948 р., у Статуті Ради Європи (преамбула, ст. 3), в установчих та інших договорах ЄС, зокрема у Договорі про ЄС (статті 6, 11), у Конвенції, у Хартії основоположних прав ЄС 2000 р. тощо). Особливості застосування принципу верховенства права

в Україні з урахуванням практики Європейського суду з прав людини (далі — ЄСПЛ) визначені в Законі України від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», а також у КАС України.

Одним із основних аспектів тлумачення принципу верховенства права є право особи на справедливий судовий розгляд. Відповідно до ст. 8 КАС України суд при вирішенні справи керується принципом верховенства права, відповідно до якого, зокрема, людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями та визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Суд застосовує принцип верховенства права з урахуванням судової практики ЄСПЛ. Звернення до адміністративного суду для захисту прав і свобод людини та громадянина гарантується безпосередньо Конституцією України [5].

Згідно з рішенням КСУ у справі за конституційним поданням Верховного Суду України (далі — ВСУ) щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень ст. 69 Кримінального кодексу України (справа про призначення судом більш м'якого покарання) від 2 листопада 2004 р. № 15-рп/2004 верховенство права є пануванням права у суспільстві. Верховенство права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовну діяльність, зокрема у закони,

які за своїм змістом мають бути проникнуті передусім ідеями соціальної справедливості, свободи, рівності тощо. Одним із проявів верховенства права є те, що право не обмежується лише законодавством, а включає й норми моралі, традиції, звичаї.

Варто вказати, що в спектрі реалізації принципу верховенства права Україна взяла на себе зобов'язання забезпечити кожній людині, яка перебуває під її юрисдикцією, права і свободи, визначені у Конвенції, а також право своїх громадян звертатися до суду зі скаргами у випадку, якщо, на їхню думку, держава порушує стосовно них положення Конвенції.

ЄСПЛ у рішенні у справі від 19 березня 1997 р. «Хорнсбі проти Греції» вказав, що право на справедливий судовий розгляд гарантоване ст. 6 Конвенції і його доцільно тлумачити крізь призму преамбули Конвенції, яка у відповідній частині проголошує верховенство права частиною загального спадку Договірних Держав. Одним із фундаментальних аспектів верховенства права є принцип правової визначеності, який разом з іншими вимагає, щоб остаточні судові рішення не ставилися під сумнів.

Реалізацію принципу верховенства права, насамперед через забезпечення і захист прав та свобод людини, вбачає й Пленум ВСУ в п. 1 постанови від 1 листопада 1996 р. № 9 «Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя».

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІАЛИ

1. *Про систему* гарантування вкладів фізичних осіб : Закон України від 23 лютого 2012 р. № 4452-VI // Відомості Верховної Ради України. — 2012. — № 50. — Ст. 564.
2. *Про захист* прав споживачів : Закон України від 12 травня 1991 р. № 1023-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. — 1991. — № 30. — Ст. 379.
3. *Про фінансові* послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12 липня 2001 р. № 2664-III // Відомості Верховної Ради України. — 2002. — № 1. — Ст. 1.
4. *Про банки* і банківську діяльність : Закон України від 7 грудня 2000 р. № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 5. — Ст. 30.

5. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2005. — № 35–36, № 37. — Ст. 446.

REFERENCES

1. Pro systemu harantuvannia vkladiv fizychnykh osob: Zakon Ukrainy vid 23 liutoho 2012 r. № 4452-VI [About system of guaranteeing deposits of individuals: The law of Ukraine of February 23, 2012 № 4452-VI], *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 2012, no. 50, Article 564.
2. Pro zakhyst prav spozhyvachiv vid 12 travnia 1991 r. № 1023-XII: Zakon Ukrainy [About consumer protection of May 12, 1991 № 1023-XII: Law of Ukraine], *Vidomosti Verkhovnoi Rady URSR*, 1991, no. 30, Article 379.
3. Pro finansovi posluhy ta derzhavne rehuliuвання rynkiv finansovykh posluh: Zakon Ukrainy vid 12 lypnia 2001 r. № 2664-III [About financial services and state regulation of the markets of financial services: The law of Ukraine of July 12, 2001 № 2664-III], *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 2002, no. 1, Article 1.
4. Pro banky i bankivsku diialnist: Zakon Ukrainy vid 7 hrudnia 2000 r. № 2121-III [About banks and bank activity: The law of Ukraine of December 7, 2000 № 2121-III], *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 2001, no. 5, Article 30.
5. Kodeks administratyvnoho sudochynstva Ukrainy vid 6 lypnia 2005 r. № 2747-IV [The code of administrative legal proceedings of Ukraine of July 6, 2005 № 2747-IV], *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 2005, no. 35–36, № 37, Article 446.

Монаенко А. О. Юридична природа спорів із Фондом гарантування вкладів фізичних осіб та судовий захист прав акціонерів комерційного банку із врахуванням практики Європейського суду з прав людини

Анотація. У статті автор досліджує юридичну природу спорів із Фондом гарантування вкладів фізичних осіб стосовно повернення їх банківських вкладів і чи відповідають критеріям, які дозволяють віднести нормативно-правові акти Фонду до рішень суб'єктів владних повноважень, обґрунтованість сплати судового збору при розгляді цієї категорії спорів, а також чи є акціонери комерційних банків особами, які охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку України і чи можуть вони у зв'язку із цим оспарювати його рішення та рішення Фонду з дня виведення відповідного банку з ринку.

Ключові слова: Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, банківські вклади, спір, оскарження, адміністративна юрисдикція, депозитні вклади, інспекційні перевірки, наглядова діяльність, комерційний банк.

Монаенко А. А. Юридическая природа споров с Фондом гарантирования вкладов физических лиц и судебная защита прав акционеров коммерческого банка с учетом практики Европейского суда по правам человека

Аннотация. В статье автор исследует юридическую природу споров с Фондом гарантирования вкладов физических лиц относительно возвращения их банковских вкладов и отвечают ли критериям, которые позволяют отнести нормативно-правовые акты Фонда к решениям субъектов властных полномочий, обоснованность уплаты судебного сбора при рассмотрении данной категории споров, а также являются ли акционеры коммерческих банков лицами, которые охватываются наблюдательной деятельностью Национального банка Украины и могут ли они в связи с этим оспаривать его решение и решения Фонда со дня выведения соответствующего банка с рынка.

Ключевые слова: Фонд гарантирования вкладов физических лиц, банковские вклады, спор, обжалование, административная юрисдикция, депозитные вклады, инспекционные проверки, наблюдательная деятельность, коммерческий банк.

Monaenko A. Legal Nature of Disputes with Fund of Guaranteeing of Holding of Physical Persons and Judicial Defence of Rights for Shareholders of Commercial Bank with Practice of European Court of Human Rights

Annotation. The article is dedicated to the legal nature of spores with Fund of guaranteeing of holding of physical persons in relation to the return of them bank holding and whether answer criteria that allow to attribute the normatively-legal acts of Fund to the decisions of subjects of imperious plenary powers, the validity of inpayment of judicial collection at consideration of this category of spores, and also whether there are shareholders of commercial banks by persons that is embraced by observant activity of the National bank of Ukraine and whether they can in connection with it contest the decision of the National bank of Ukraine and Fund of guaranteeing of holding of physical persons from the day of leading out of the bank from the market.

Key words: Fund of Guaranteeing of Holding of Physical Persons, bank holding, dispute, appeal, administrative jurisdiction, deposit holding, inspection verifications, observant activity, commercial ban.